

Työ- ja elinkeinoministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@tem.fi

Lausunto asiassa TEM/1022/03.01.01/2014

Ehdotus vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain muuttamisesta

INFRA ry kiittää tilaisuudesta antaa lausunto valmisteltavana olevasta lakimuutoksesta.

Lakimuutos on osa räjähdesäännösten kokonaisuudistusta, jonka yhteydessä nykyinen räjähdeasetus ja KTM:n päätös räjähdystarvikkeista tullaan korvaamaan kahdella uudella asetuksella. Lakimuutosehdotuksessa on kerrottu, että moni asia tullaan tarkemmin kuvaamaan asetuksissa. Asetusten aikataulun on ilmoitettu olevan sama kuin nyt lausuntopyynnöllä olevan lain eli ne tulevat voimaan 1.6.2015. Asetuksia ei kuitenkaan ole vielä saatavilla. INFRA ry toivoo, että asetukset tulevat lausunnoille riittävän aikaisin.

Valmisteltavana olevaan lakimuutokseen INFRA esittää seuraavat kommentit:

- aikaisemmin asetuksissa olevia asioita (räjähteiden tilapäinen varastointi, räjähteiden valmistus siirrettävällä laitteella) on nostettu lakitasolle. Tämä heikentää viranomaisten ja alan mahdollisuuksia reagoida yhteiskunnan muuttuvaan tilanteeseen.
- laissa on tulkinnanvaraa epäselvästä lauserakenteesta johtuen. Useissa pykälissä (mm. 27 §, 59a §, 104a §, 104b §) puhutaan laajamittaisesta käsittelystä ja varastoinnista. Esim. 27 §:ssä todetaan, että 'Turvallisuus- ja kemikaalivirasto laatii vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä ja varastointia harjoittavia tuotantolaitoksia...'. Tulkinnanvaraa jää siitä, koskeeko pykälä vain laajamittaista varastointia harjoittavia tuotantolaitoksia vai kaikkia varastointia harjoittavia tuotantolaitoksia. Asia tuli kirjata lakiin yksiselitteisesti.
- 23 §: pykälässä mainitaan, että tuotantolaitoksen toiminnasta vastaavan henkilö täytyy olla nimettynä. Epäselvää on, mikä on tämän henkilön yhteys saman lain mainitsemaan käytön valvojaan ja räjähdeasetuksen (473/1993) mainitsemaan räjähdyssainetuotannon vastaavaan johtajaan.
- 31 §: pykälän mukaan tuotantolaitoksen turvallisuustoimenpiteet on oltava yleisön nähtävillä myös sähköisessä muodossa, jolloin tiedon saaminen on tehty hyvin helpoksi. Tulee huomioida, että tähän sisältyy riski siitä, että tietoja joita voidaan käyttää rikollisiin tarkoituksiin.
- 59a §: pykälässä esitetään, että TUKES'in on tarkastettava vastaanottotarkastuksen lisäksi määräajoin räjähteiden valmistusta ja varastointia harjoittavat

12.8.2014

A.Kähkönen

tuotantolaitokset. Kiinteiden laitosten osalta tämä on ok. Esitämme kuitenkin, että työkoneet (emulsiolaitteet) rajataan pois pykälän tarkoittamista tarkastuksista. Tarkastusten määrän lisääminen tulee edellyttämään TUKES'ilta lisäresursseja tai tarkastusten kohdistamista enemmän kiinteisiin laitoksiin. Jos emulsiolaitteiden tarkastuksia ei saada järjestettyä vaaditussa tarkastusaikataulussa, on riskinä, että laiteita joudutaan poistamaan tuotannosta.

- 104a §: pykälässä kerrotaan, että ”muistutusten ja mielipiteiden esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika”. Lause on liian epämääräinen ja sitä tulee tarkentaa. Toimintaa ei voi perustaa tähän lauseen aiheuttamaan ennakoimattomuuteen.
- 104a-c §: on epäselvää koskevatko muistutus-, tiedottamis- ja kuulemispykälät myös tilapäistä varastointia? INFRA'n näkemyksen mukaan ei pitäisi. Kyseessä on yleensä pieni, nopeasti tehtävä kohde. Pitkä muistutus- ja kuulemisprosessi aiheuttaisi suhteettomat kustannukset ja aikatauluongelmat. Viranomaisen tulee pystyä määrittämään onko räjähteiden säilyttäminen tällaisissa tapauksissa turvallista.
- työmaasäilytyksestä ja työmaakuljetuksista ei tällä hetkellä säädetä räjähdelainäädännössä eikä turvallisuusasetuksessa. Nämä asiat ovat Aluehallintoviranomaisen vastuulla ja ne tulisi huomioida räjähdessäännöksen uusimistyössä.

Helsingissä 12.8.2014
INFRA ry

Ari Kähkönen
Asiantuntija